

Önkormányzati Szociális Szolgálat
2840 Oroszlány, Fürst S. u. 20.
Tel.: 34/560-070, Fax: 34/560-071
e-mail: oszocszolg@oszocszolg.hu

Tisztelt Képviselő-testület!

Oroszlány város Képviselő-testületének 2014. évi munkaprogramjában meghatározottak alapján terjesztjük Önök elé az Önkormányzati Szociális Szolgálat 2013. évről készített beszámolóját.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv (Sztv) rendszerbe foglalja az ellátási formákat és a település népességszámának függvényében meghatározza az ellátási kötelezettséget. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt) hasonló szabályokat fogalmaz meg a gyermekek ellátását és védelmét illetően. A törvények végrehajtási utasításai a személyi és tárgyi feltételeket, a szakmai követelményeket foglalják össze.

Oroszlány város a vonatkozó törvényeknek megfelelő szolgáltatási palettával rendelkezik, és ezen túlmenően olyan szolgáltatásokat is felvállalt az elmúlt időszakban, - az igények, problémák megjelenésével összhangban – amelyek ellátási kötelezettségén túlmutatnak.

Szakmai feladatok

A szociális ellátásokról és szociális igazgatásról szóló törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

Az 1993. évi III. tv-nek megfelelően Oroszlány város az alábbi szociális szolgáltatásokat nyújtja:

- Természetben nyújtott szociális ellátás:
 - o Adósságkezelési szolgáltatás
- Szociális szolgáltatások:
 - o Alapszolgáltatások
 - Étkeztetés
 - Házi segítségnyújtás
 - Nappali ellátás
 - Idősek nappali klubja
 - Nappali melegedő
 - Családsegítés

- Intézményi/szakosított ellátási formák:
 - Idősek átmeneti otthona
 - Hajléktalanok éjjeli menedékhelye (időszakos férőhelyszám bővítéssel)
 - Népkonyha

Az 1997. évi XXXI. tv-nek megfelelően Oroszlány város az alábbi szociális szolgáltatásokat nyújtja:

- Gyermekjóléti alapellátás:
 - Gyermekjóléti szolgálat
 - Bölcsőde
 - Családok átmeneti otthona/krízisellátás

A szolgálat négy telephelyen (Fűst S. u. 20., Hunyadi J. u. 7, Mátyás király u. 7., Óvoda köz 1-2.) 13 különböző ellátási formát biztosít. A beszámoló a Szociális tv-ben és a Gyermekvédelmi tv-ben meghatározottak alapján készült.

Természetben nyújtott szociális ellátás támogatása

Adósságkezelési szolgáltatás

Az adósságkezelési szolgáltatás a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő ellátás. A települési önkormányzat határozatában megjelölt időponttól adósságkezelési szolgáltatásban részesítheti a rászoruló családokat, ill. személyeket.

2013-ban egy adósságkezelési tanácsadó szakemberrel segítettük ügyfeleinket az adósságterhek csökkentésében, megszüntetésében. Az adósságkezelési szolgáltatás a családsegítő szolgálat szervezetén belül, a gyermekjóléti szolgálattal szorosan együttműködve funkcionál. Ezen keretek között az adósságkezeléssel foglalkozó szakember további szolgáltatást/szolgáltatásokat is fel tud ajánlani ügyfeleiknek, hiszen az anyagi-lakhatási problémák a családsegítés és/vagy gyermekjólét területét érintő problémák meglétét is előrevetíti.

A 2008-tól tartó gazdasági válság következtében egyre több család esetében jelent problémát a lakhatáshoz kapcsolódó fenntartási költségek kiegyenlítése.

Az adósságkezelésre ható jelentős változások:

- 2012. január 1-től módosult az adósságkezelési szolgáltatásra vonatkozó törvény 55/B. §-a, melynek (2) bekezdése alapján: Az adósságcsökkentési támogatás *megszüntetésétől számított 48 hónapon belül* ismételt támogatás nem állapítható meg, (3) Ugyanazon személy vagy háztartásának tagja az adósságkezelési szolgáltatás *lezárásától számított 24 hónapon belül nem részesülhet adósságkezelési szolgáltatásban.*
- A helyi rendeletben változatlan maradt az igénybevételre jogosító egy főre eső maximális jövedelemhatár.

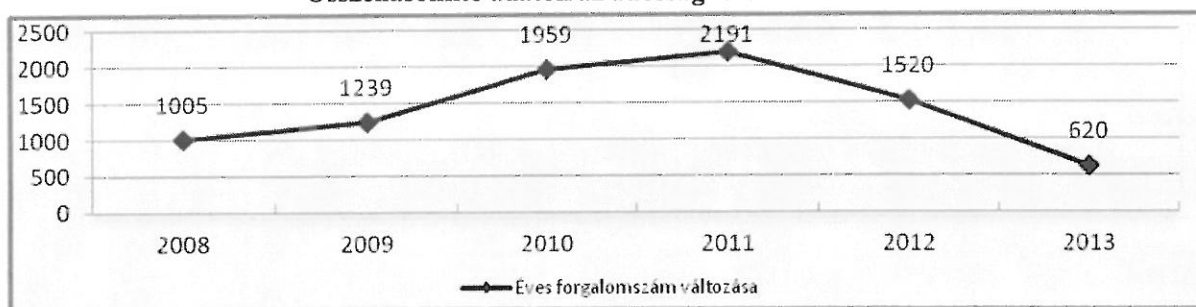
A fentiekben vázolt tényezők 2013-ban is jelentősen befolyásolták a forgalom és ezzel együtt az összes mutató alakulását.

- Kevesebben forognak vissza a 2012. január 1-től módosult az adósságkezelési szolgáltatásra vonatkozó törvény 55/B. § - a miatt.

- Az egy főre eső max. 57.000 Ft határérték pedig az esetek egyre nagyobb hányadában okoz problémát.

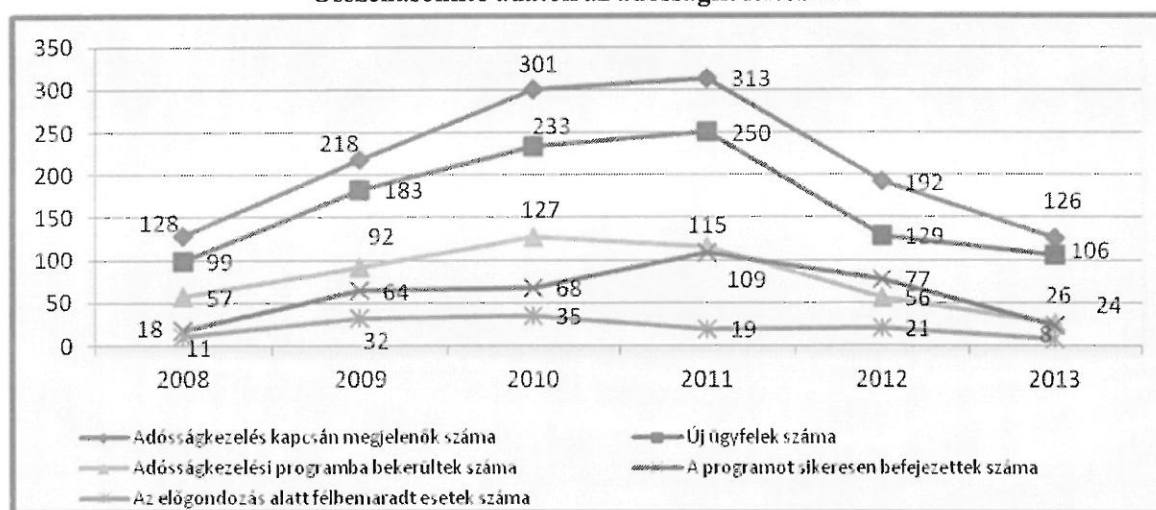
A helyi rendeletben változatlan maradt az igénybevételre jogosító egy főre eső maximális jövedelemhatár. Az adósságterhekkel küzdők közül sokaknak van valamelyest magasabb jövedelmük, mint a rendeletben megszabott. Ez az összeg a programba bekerüléshez sok, de a rezsiköltségek és a lakáshitelek emelkedése miatt a terhek teljes körű kifizetéséhez immár kevés. Ezen a ponton meg kell jegyeznünk azt, hogy az önkormányzat rendelete lényegesen (50%-kal) megengedőbb, mint a Sztv. erre vonatkozó minimális elvárása. Ennek ellenére azok köre jelentősen bővül, akiknek a segítség ezen formájára szükségük volna, de egyre kevesebben kerülhetnek be az adósságkezelési programba.

Összehasonlító adatok az adósságkezelésben 1.

Közel 20%-kal csökkent új ügyfelek száma 2013-ban, a programba bekerültek száma 54%-kal lett kevesebb. 2013-ban az adósságterhek miatt 40 fő kötött együttműködési megállapodást Szolgálatunkkal. Azok közül, akikkel együttműködési megállapodás született 26 fő került be az adósságkezelési programba, azaz határozattal vált adósságkezelétté. A programot sikerrel befejezők aránya jobb a megelőző évnél, 24 főnek sikerült adósságát rendezni a támogatással.

Összehasonlító adatok az adósságkezelésben 2

Városunkban az adósságkezelési programban résztvevőknek lehetőségük van a távhőszolgáltatás (OSz Zrt.), csatorna (OSz Zrt.), áram (E-On), víz (Vízmu Zrt.), társasházi közös költség számláinak rendezésére. A bérlakások esetén: vízé és lakbéré is (OSz Zrt.).

Az alábbi táblázat mutatja az adósságkezelésbe 2011 és 2013 folyamán bevont pénzüsségeket, azok szerkezeti összetételét.

Az adósságkezelési programba bevont pénzüsségek alakulása 2011-2013 (Ft)

		Önrész	Állami támogatás	Önkormányzati támogatás	Bevont összeg
2011	Szolgáltató Zrt.	1.305.267	3.524.221	391.580	5.221.068
	E-On	1.743.515	4.707.491	523.055	6.974.061
	Vízmű Zrt.	139.028	375.376	41.708	556.112
	Társasház	406.250	1.096.873	121.875	1.624.998
	Összesen	3.594.060	9.703.961	1.078.218	14.376.239
2012	Szolgáltató Zrt.	499.475	1.348.585	149.842	1.997.902
	E-On	582.285	1.572.169	174.685	2.329.139
	Vízmű Zrt.	25.232	68.126	7.569	100.927
	Társasház	486.940	1.314.740	146.082	1.947.762
	Összesen	1.593.932	4.303.620	478.178	6.375.730
		Önrész	Állami támogatás	Önkormányzati támogatás	Bevont összeg
2013	Szolgáltató Zrt.	183.574	495.650	55.072	734.296
	E-On	303.775	820.196	91.132	1.215.103
	Vízmű Zrt.	-	-	-	-
	Társasház	214.317	578.658	64.295	857.270
	Összesen	701.666	1.894.504	210.499	2.806.669

Az adósságkezelés részletes statisztikája 2008-2013

Adósságkezelés statisztikája	2008	2009	2010	2011	2012	2013
AK tanácsadáson megjelentek száma	128	218	301	313	192	126
ebből:						
→előző évről áthozott	29	38	68	63	63	20
→új megjelent	99	183	233	250	129	106
Forgalomszám	1005	1239	1959	2191	1521	620

Együttműködési megállapodást kötöttünk	57	92	127	115	56	40
ebből:						
→félbe maradt	11	32	35	19	21	8
→elutasításra került Szoc. Bizottság által	0	1	3	3	3	6
PH határozattal adósságkezelt	46	60	92	93	35	26
ebből →kizárt	2	3	2	2	-	-
Sikeresen befejezte a programot és utógondozásban részesült	18	64	68	109	77	24
→1 hónapig	5	27	39	38	27	-
→3 hónapig	7	19	14	47	38	-
→6 hónapig	2	5	6	9	12	-

Családgondozást kértünk	4	11	13	15	8	4
-------------------------	---	----	----	----	---	---

Javasoljuk, hogy a rendelkezésre álló források tükrében a helyi rendeletben szabályozott feltételek megváltoztatásának lehetőségét vizsgálja meg a tisztelt Képviselő-testület.

Alapszolgáltatások

A szolgáltatás megszervezésével az önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és a lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi, mentális állapotuk vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Étkeztetés

2012. december 20-tól települések közötti megállapodás alapján a Szolgálat Oroszlány mellett Kecskéd település ellátási feladatait is átvállalta, biztosít étkezési lehetőséget.

A településeken élő emberek egy része szociális és/vagy egészségi állapota miatt nem képes önmagát ellátni. Egészségi állapotuk miatt intézményi ellátásra nem szorulnak, illetve arra nem vállalkoznak. Egy részük számára az étkeztetés adhat megfelelő segítséget otthonuk megtartása mellett. Ez az ellátási forma megelőzi az intézményi ellátást. Alapellátás keretén belül szociális állapotuk miatt rászorulóknak részére napi egyszeri meleg étel biztosításával saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában nyújt segítséget.

Intézményünk jelenlegi kapacitása alapján lehetőség van mintegy 10 fő kiszolgálásával egyidejű helyben fogyasztással, 40 fő részére ételhordóban történő elvitellel a központi konyháról, 90 fő részére lakásra szállítással történő étkeztetésre. Kecskéd településen házhoz szállítással látja el a szociális étkeztetés feladatát a Szolgálat. Emellett szociális étkezés történik a népkonyhán, illetve a nappali klubban is, mindkét helyen 40-40 fő részére.

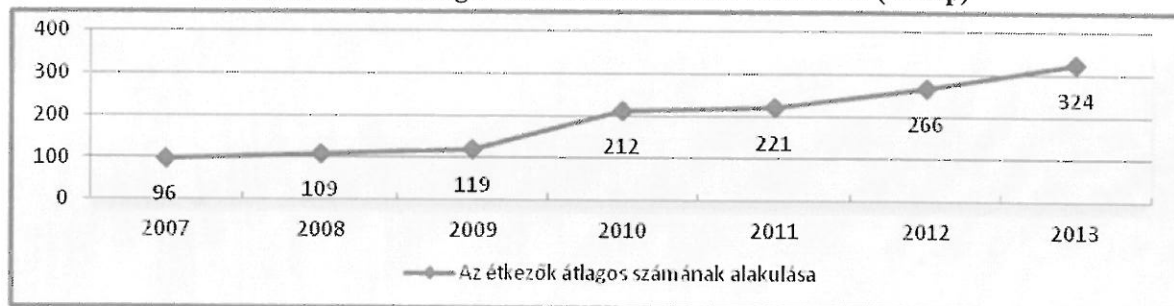
Ha az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára az ellátást igénybe vevő részére diétás étkezést biztosítunk.

Az élelmiszer nyersanyagok energia- és tápanyagtartalmát folyamatosan ellenőrizzük és törekszünk a jogszabály által előírt mennyiségek betartására.

A népkonyhai szolgáltatás keretében egy tál meleg étel elfogyasztására nyílik lehetőség ingyenesen. További étkeztetés folyik az idősek nappali klubját igénybevevők, valamint az idősek átmeneti otthonának ellátottjai körében.

A konyhai kapacitás kihasználása érdekében a kecskédi Napfény Idősek Otthonában élők számára napi háromszori étkezést biztosítunk (reggeli, ebéd, vacsora), 36 fő számára.

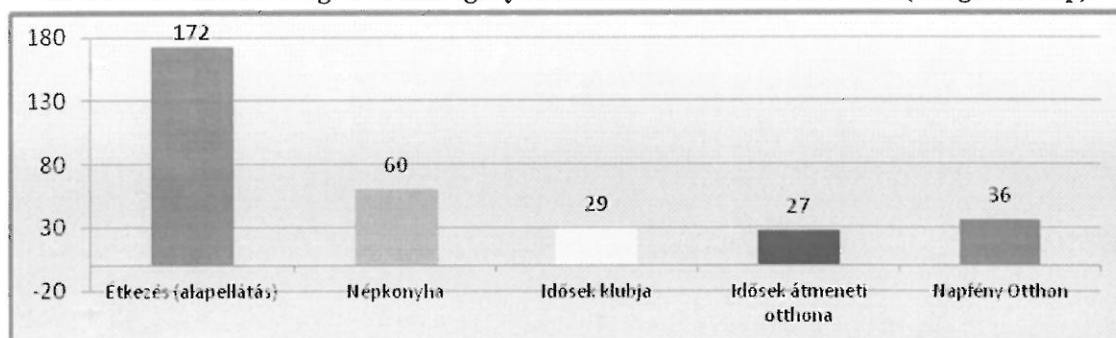
Az összes étkező átlagos számának alakulása 2007-2013 (fő/nap)

Az összes étkező átlagos száma a múlt évben 22%-kal emelkedett. Szembetűnő változás az előző évhez viszonyítva, hogy közel 60%-kal nőtt az alapellátás keretében étkezést igénybevevők száma. A többi szolgáltatás esetében azonos mutatók tapasztalhatók.

A jó egészségi állapotú emberek maguk viszik el az ebédet, igény esetén házhoz szállítás történik. Az igénybevétel helyben fogyasztás és elvitel esetében kissé csökkent, míg a lakásra szállítással történő igénybevétel nagyobb arányban nőtt.

Étkezők számának megoszlása az igénybevétel formái szerint 2013-ban (átlagos fő/nap)

Az ellátott közül (akik nem népkonyhai ellátásban részesültek) 2011 folyamán 11 fő, 2012-ben 21 fő, 2013-ban 27 fő ingyenesen vehette igénybe az étkezést.

Az igénybevevők mintegy 60%-a hetven év feletti, amely korcsoportban a nők aránya lényegesen meghaladja a férfiakét.

Az intézmény a megszokott színvonalú szociális étkezéstől eltérően két menüből történő választási lehetőséget kínál.

Figyelembe vesszük azt, hogy az étkezést igénybe vevők között gyakori a cukorbetegséggel, vese elégtelenséggel, szív- és érrendszeri megbetegedésekkel küzdő idős ember, ezért figyelmet fordítunk az ételek cukor, só, szénhidrát és zsírtartalmának ellenőrzésére. 2012-től lehetőség van diétás étkezés igénybevételére – amely az elmúlt évekhez képest előrelépést jelent. 2012-ben vásárolt kombi pároló eszköz segítségével egészségesebb ételek készítésére van lehetőségünk. A főző- és a tálalókonyhákban HACCP rendszer működik, melynek auditálására 2010 folyamán sor került.

A szociális szolgálat konyhája napi 350 adag étel főzésére alkalmas és rendelkezik arra engedéllyel. a szolgáltatás igénybevétele iránti igény jelentősen nőtt az utóbbi 4 évben. A 2013 folyamán a jelentkező igények többször fesztették a rendelkezésre álló kereteket.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás az egyik legrégebbi szociális alapszolgáltatási forma városunkban, már a 70-es években is létezett. Célcsoportja azok az idős, beteg vagy fogyatékos személyek, akik a mindennapi életben nélkülözhetetlen feladataik ellátásában (fürdés, bevásárlás, takarítás, hivatalos ügyintézés, főzés, mosás, fűtés stb.) másokra szorúlnak. A szociális törvény szerint az alapvető gondozás és az alapápolás körébe tartozó feladatokat látja el, segítséget nyújt az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában. Prevenciós szerepet tölt be, hiszen segítséget nyújt a vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében. A szolgáltatás ma elsősorban időskorú személyek ellátását biztosítja. A szolgáltatást az igénybe vevő személy számára saját lakókörnyezetében kell nyújtani az önálló életvitel fenntartása érdekében.

A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell biztosítani. A szolgáltatás térítésköteles, a térítés mértékének megállapítása személyre szabott.

Az önkormányzatok által megkötött külön megállapodás alapján Kecskéd és Kömlőd településeken biztosítható a szolgáltatás. 2013-ban Kömlődön nem volt jelzett igény, Kecskéden 4 fő ellátása történt. A szolgáltatás igénybevételét megelőzően gondozási szükséglet felmérése történik. A gondozási szükséglet elbírálásának jogosultsága és egyben kötelezettsége intézményi kompetencia. A gondozási szükséglet felmérése során kizárólag az egészségi állapot felmérése történik meg, a szociális rászorultságot figyelmen kívül hagyva, amely momentum ellátási anomáliát eredményez(het). Ennek figyelembevételével szolgálatunk más szolgáltatásokat is felajánlva gondoskodik a házi segítségnyújtást igénylőkről.

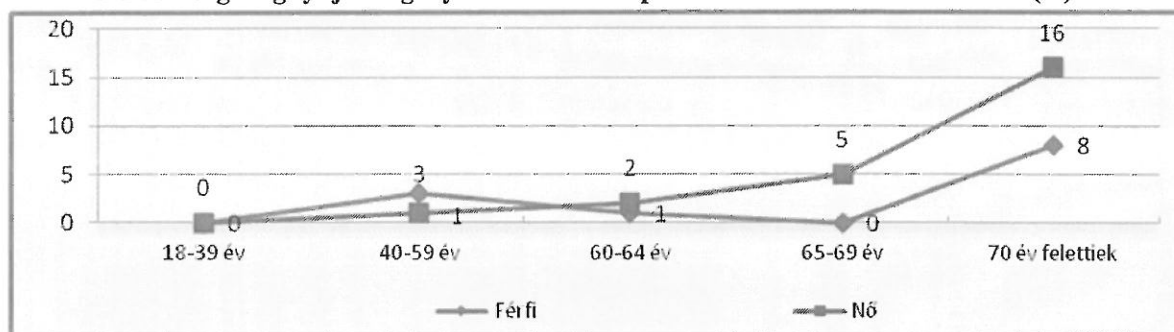
Az ellátás iránti igény éveken keresztül átlagosan 10 -15 fő volt, így a 2007 év elején a szolgálatot is érintő létszámleépítés kapcsán, a házi gondozónők száma két fővel csökkentésre került. Ezt követően elkezdődött a szolgáltatás iránti igények növekedése miatt 2011 folyamán az ellátottak száma 33 főre változott, így szükségessé vált a gondozói létszám egy fővel történő bővítése. 2012 januárjától a gondozói létszám 4 fő, az ellátottak átlagos száma 35 fő volt. A beszámolt időszakban 36 fő az ellátást igénybevevők száma.

A házi segítségnyújtást igénybevevők korcsoportos bontásban (fő)

	18-39 év	40-59 év	60-64 év	65-69 év	70 év feletti	Összesen
2013	0	4	3	5	24	36
2012	0	3	3	6	23	35
2011	1	3	9	3	17	33

A 70 éven felüli ellátottak életkora tekintetében belső strukturálódás figyelhető meg. A korcsoport 80%-a 75 év feletti, a 80-89 évesek aránya 55%. Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak az ellátotti körben. Az életkor előrehaladtával egyre több idős ember marad egyedül, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. A betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia. Fentiek okán nagy a fluktuáció a szolgáltatást igénybevevők körében.

Az házi segítségnyújtást igénybevevők korcsoportos és nemi bontásban (fő)

A személyi térítési díj 2013-ban egységesen 610 Ft/óra összegben lett megállapítva (helyi rendelet), ugyanakkor a szolgáltatásért fizetett havi térítési díj összege nem haladhatja meg az ellátott bevételeinek 25%-át. Lehetőség nyílik a házi segítségnyújtás mellett étkezés igénybevételére is. A házi segítségnyújtásban részesülők közül 11-12 fő számára biztosítunk étkezést is, amelyet házhoz szállítunk. A térítési díj mindkét ellátási forma együttes igénybevétele esetén nem haladhatja meg az ellátott bevételeinek 30%-át.

A kormányzat jelenlegi törekvése az, hogy az otthon közeli ellátási formákat részesítse előnyben, erősítse meg, az intézményi ellátás mellett/azzal szemben. Ezzel összhangban a házi segítségnyújtás kereteit immár bővítettük, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásra vonatkozó igényeket felmérjük, egyben felkeltjük.

Idősek nappali klubja

A nappali ellátás elsősorban a saját otthonukban élő személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok építésére és ápolására, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Célja hiányzó családi gondozás pótlása, a klubtag szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények között egyedüllétének megszüntetése, izolációjának megelőzése, a téttlenség kóros következményeinek megelőzése, egészségi állapotának figyelemmel kísérése és javítása, higiénés szükségleteinek biztosítása.

A szociális szolgálat keretein belül az idősek nappali klubja 40 férőhellyel működik. Egyes szervezett programjai nyitottak a város lakossága számára is.

A klubban nyújtott gondozás összetett, komplex tevékenység – melyet a klubtag egyéni sajátosságainak és lehetőség szerinti igényeinek tervszerű, együttes alkalmazásával valósítjuk meg.

A fizikai ellátás célja az otthonos, kényelmes, pihenésre is alkalmas külső, belső környezet kialakítása, igény szerint a megfelelő ételmezés biztosítása, a hiányzó létfontosságú szükségletek kielégítése. Az egészségügyi ellátás magába foglalja az egészségügyi gondozást (prevenció, megfigyelés, szűrővizsgálatokon való részvétel megszervezése, stb.) egészségnevelést, felvilágosítást és tanácsadást.

A pszichés gondozás célja, hogy a klub tagjai derűs, kiegyensúlyozott emberek legyenek.

Az idősek klubja

- a szolgáltatást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelően napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt.
- A helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, lehetővé téve ezzel a szociális izoláció elkerülését.
- Biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

A foglalkozások manuális tevékenységből, vezetett és spontán beszélgetésekből állnak, melyek során az igénybe vevőknek lehetőségük nyílik képességeik alkalmazására, kreativitásuk megélésére, szellemi kondíciójuk megtartására, ismereteik, jártasságaik bővítésére. Fontosnak ítéljük az ismeretterjesztő előadások, beszélgetések (egészségügyi, közbiztonsági, irodalmi, történelmi, helytörténeti stb.) szervezését, melyeknek célja az érdeklődési körbe illő témákkal kapcsolatos ismeretek bővítése, az érdeklődés felkeltése és fenntartása. A klub népdalköre rendszeresen fellép rendezvényeken, versenyeken. Mindezen foglalkozások, tevékenységek szakmai célja, hogy az időskorúak aktivitását, kompetencia élményét fenntartsa, egyben mentális és fizikai védelmet nyújtson egy kötetlenül – azaz az igényekhez igazodóan – működő, de védett és határozott keretekkel

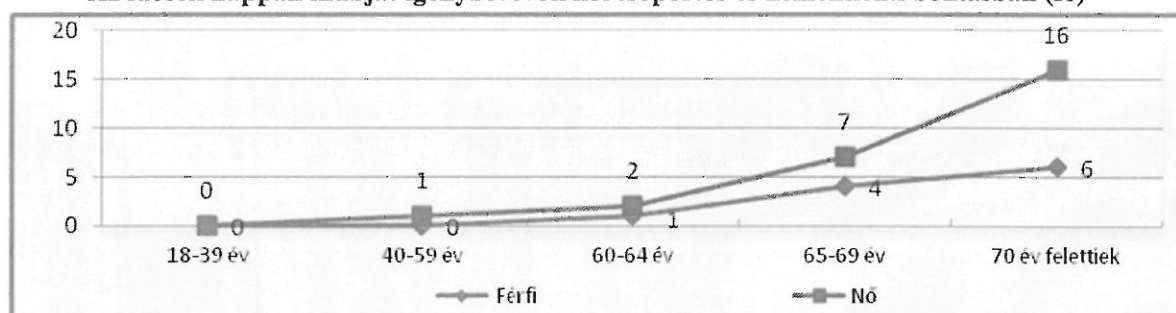
rendelkező környezetben, amely magas színvonalú szociális szakmai, andragógiai, gerontológiai háttérrel rendelkezik.

2010-től az étkeztetés és a nappali ellátás szolgáltatása ketté vált, ugyanakkor az étkezést igénybe vevők száma lényegében nem változott (minden nappali klubot igénybe vevő egyben étkezik is).

A idősök nappali klubját igénybevevők korcsoportos bontásban (fő)

	18-39 év	40-59 év	60-64 év	65-69 év	70 év felettiek	Összesen
2013	0	1	3	11	22	37
2012	0	1	3	6	30	40
2011	0	1	4	7	29	41

Az idősök nappali klubját igénybevevők korcsoportos és nemi bontásban (fő)

Nappali melegedő, népkonyha

A korábban szakellátásként definiált szolgáltatási forma 2005 januárjától került az alapszolgáltatások közé. A módosítás fő célja az volt, hogy a nappali ellátás az eddiginél nyitottabb, a szükségletekre gyorsan reagáló, integráló szerepet betöltő ellátási formává váljék.

A nappali melegedő elnevezés nem tükrözi az ellátási típus összetettségét. A klasszikus megfogalmazás alapján a nappali melegedő elsődleges célja, hogy a hideg időszakban fűtött helyiségben biztosítson melegedésre, étkezésre és alapszintű higiénés szolgáltatások elérésére lehetőséget hajléktalan személyek számára. A társadalmi változásokra reagálva a szolgáltatás tartalma kiszélesedett az eredeti elvárásokhoz képest.

Feladatkörébe tartozik, hogy a megjelenők számára olyan napközbeni ellátásokat/szolgáltatásokat nyújtson, melyek segítik az adott személyt mindennapi problémáinak megoldásában, a hasznos időtöltésben valamint a hajléktalanságból kivezető egyéni megoldások megtalálásában. Egyre nagyobb súlyú tevékenysége, hogy igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését, lehetőséget biztosít étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására.

A nappali melegedő szolgáltatásainak igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő kérelmére történik. A szolgáltatás igénybevétele ingyenes.

A hajléktalanok nappali melegedője 40 férőhellyel működik.

A rendelkezések által előírt fenti feladatokon felül az intézményben lehetőség nyílik arra, hogy szakemberek segítségével az igénybevevők hivatalos ügyeiket intézzék, munkaerő-piaci státuszukat erősítsék, kreatív, kompetencia-erősítő foglalkozásokon vegyenek részt, az őket érintő témákban tájékozódjanak. Az intézmény szakmai álláspontja az, hogy a hajléktalan emberek esetében nem elegendő „pusztán” a szociális és egészségügyi „jól lét” helyreállítása, megőrzése, védelme. Szakmai

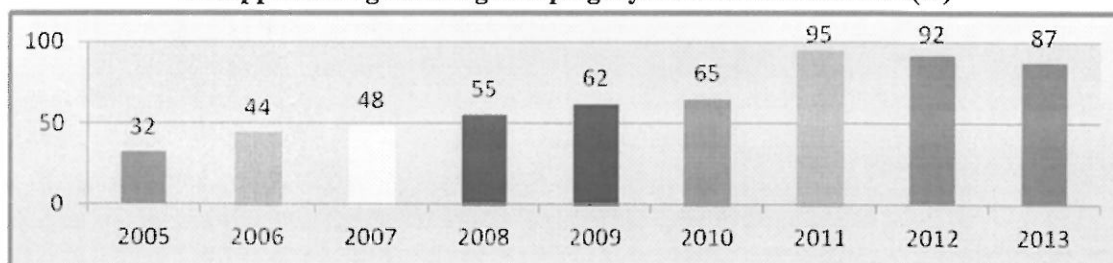
kereteken belül fontos feladat a munka világába való visszavezetés, a megfelelő lakhatás megszerzését megalapozó anyagi javak megteremtésére irányuló készségek felébresztése.

A szolgáltatás egyéni szükségletekre alapozott, rövid és hosszabb távú ellátásokat kínál, amely nagymértékben épít a kliensek aktív és felelős részvételére. A szolgáltatások biztosítása során alapvető szakmai kritérium, hogy a klienst szükséges támogatni a saját sorsa feletti felelősségének újraélésében, de nem helyes megoldani helyette azokat a feladatokat, amelyekre ő maga is képes.

A nappali melegedőben elsősorban azoknak a személyeknek az ellátása biztosított, akik átmenetileg vagy tartósan a hajléktalanság állapotába vagy a hajléktalanság veszélyzónájába kerültek.

Az ellátórendszer anomáliáiból fakadó szituáció az, hogy a nappali melegedő szolgáltatását több esetben olyan személyek veszik igénybe, akiknek egyéb más, előbbre sorolandó problémáik vannak hajléktalanságuknál. Itt többnyire egészségügyi gondokról számolhatunk be, mint pl. terminális állapotú rákbetegek, pszichiátriai diagnózissal és kórképpel rendelkezők. Ezen igénybevevők aránya közelítőleg 15%. A jelenlegi szociális ellátórendszer hiányosságai miatt intézményünk helyesnek látja az emberi élet védelme jegyében, ha olyan ellátottak gondozását is felvállalja, akik ellátása a kompetencia határain túlmutat. (Ezen problémák megegyeznek a hajléktalanok éjjeli menedékhelyén megjelenő problémákkal, mivel az ellátottak köre java részt megegyezik.

A nappali melegedő átlagos napi igénybevételének alakulása (fő)

Az ellátást igénybe vevő személyeknek, családoknak egy része a klasszikus értelemben véve nem hajléktalan ugyan, de lakhatási körülményeik miatt (pl. épület téliesítése, fűtés hiánya) segítségre szorulnak. Az utóbbi időszak tapasztalata, hogy időről időre a lakosság legszegényebb rétegei is igénybe veszik az intézmény szolgáltatásait.

Az igénybevevők létszáma szezonálisan változik. A téli krízis idején (november 1-től április 30-ig) duplájára növekszik a bent tartózkodók száma. A szolgáltatást igénybe vevők számában tapasztalható 5%-os csökkenés a beszámolt évben megvalósított **TÁMOP-5.3.3-11/2-2011-0011** számú **UGRÓDESZKA** pályázat eredménye. A csökkenés mellett is magas létszám miatt gyakoriak a súrlódások.

A tagintézmény a **népkonyhai szolgáltatás** keretén belül egyszeri meleg ételt biztosít azoknak a szociálisan rászorulóknak, akik önmaguknak és eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel azt megoldani nem tudják. Népkonyhai szolgáltatásban részesül, aki rászorultsága, illetve helyzete miatt nem képes étkezéséről más módon gondoskodni. Lehetőség szerint tartós élelmiszer biztosításával is kiegészítjük a szolgáltatást, az arra különös mértékben rászorult személyek, családok számára.

Lehetőséget teremtünk az igénybevevő számára segítségnyújtásra, támogatást kap egyéb gondjainak megoldásában. A népkonyha napi átlagforgalma 2013-ban 60 fő volt.

Civil szervezetek, elsősorban az Életút Oroszlányi Segítők Egyesületének segítségével csoportfoglalkozások alapanyagainak beszerzésére nyílt lehetőség.

Az intézmény igyekszik kihasználni a pályázat adta lehetőségeket, ebből a forrásból már évek óta, támogatjuk a szűkséget szenvedőket. Az előző évek gyakorlatát folytatva a téli krízis ideje alatt 2013-ban is tartós élelmiszert osztunk, valamint gyógyszerrel támogatjuk az arra rászorulókat. A 2012/13-as téli pályázatokon gyógyszer, kötszer, kis értékű tárgyi eszköz, valamint étkeztetés céljára 2.018.000 forintot sikerült elnyernünk.

Családsegítés

A családsegítő szolgáltatás olyan személyes szociális szolgáltatás, mely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez, fejlődéséhez továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés nyitott, sokféle probléma észlelésére és fogadására alkalmas. Életciklusok mentén is széles sávban képes feltárni a nem csak kor-specifikus szükségleteket. A családot rendszerként tudja kezelni. Esetmenedzseri funkciót képes betölteni, a kliensek szükségleteire reagáló, az adott térségben működő szolgáltatások szervezésével, koordinálásával, a hozzájárás támogatásával, a kliensek képviselésével.

A családsegítő szolgáltatásban végzett szociális munka olyan komplex pszicho-szociális segítség, amely egyszerre irányul az igénybevevő és az őt körülvevő támogató hálózatok működőképességének javítására, a potenciális belső és külső erőforrások mozgósítására.

Nyújtott szolgáltatási formák

- szociális és egyéb információs adatok gyűjtése az ellátást igénybe vevő megfelelő tájékoztatása érdekében, ügyintézésben való közreműködés,
- szociális, életvezetési, adósságkezelési és mentálhigiénés tanácsadás,
- pszichológiai, jogi és egyéb tanácsadás szervezése,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátások közvetítése,
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezése
- egyének illetve családok kapcsolatkészségének javítása érdekében a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, konfliktuskezelő, mediációs programok és szolgáltatások, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások szervezése,
- speciális támogató, önszorgító csoportok szervezésének, működtetésének segítése,
- a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtetése.

A szolgálatban végzett szociálismunka formái:

- A családgondozás a szociális munka egyik módszere, az *egyéni esetkezelés* olyan formája, mely hosszabb, megtervezett, strukturált tevékenység. Időtartama változó, az egyén, a család mobilitásától függően 4-7 hónap. A folyamat addig tart, amíg a család képessé nem válik az önálló életvitelre, amíg az alapproblémák nem oldódnak meg.
- A *családi szociális munka* egy olyan komplex segítői folyamat, ahol a családgondozó az egyént családi kontextusában, ezzel párhuzamosan a családot tágabb környezetében kezelve,

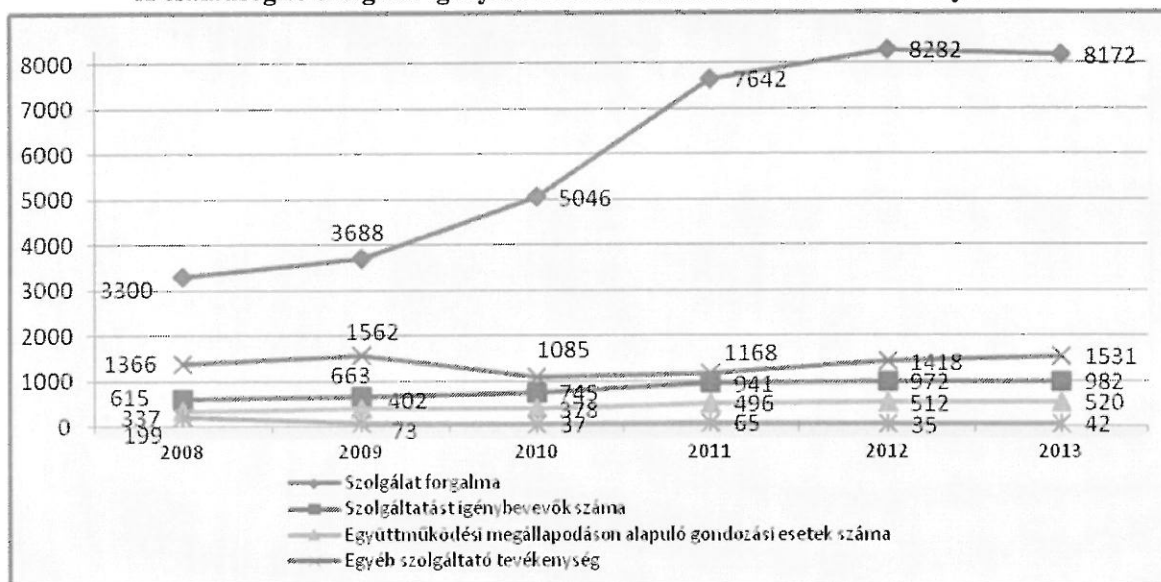
rendszer szemléletű megközelítéssel támogatja. Segíti abban, hogy az esetkezelés problémamegoldó folyamata során a problémával küzdő, a kliens mozgósítva önerejét, erőforrásait megoldja a diszfunkciókat okozó gondjait, ezzel megteremtve új működési egyensúlyát.

- A *szociális csoportmunka* a szociális munka egyik válfaja, az emberek kis csoportjával végzett célorientált tevékenység, mely szocioemocionális igények kielégítése és feladatok végrehajtása érdekében történik. Az a tevékenység egyaránt irányul a csoport egyes tagjaira és a csoport egészére a szolgáltatási rendszeren belül. A csoporttagok együttesen válnak képessé meghatározott szükségletek és az ennek megfelelő szolgáltatások kialakítására, együttesen képesek befolyásolni a környezetüket.
- A *közösségi szociális munka* a helyi közösségek felé orientálja a szociális munkát oly módon, hogy a formális szervezeti keretek között folyó szociális segítségnyújtást megpróbálja összekapcsolni az informális erőforrásokkal, s így a közösségben rejlő humán erőforrások kiaknázzhatóvá válnak.

A szolgáltatás tevékenységét mutató adatok

A szolgáltatás forgalmában, a 2012 évhez viszonyítva összességében 12%-os csökkenés tapasztalható, ennek oka az adósságkezelési szolgáltatás mutatóinak előzőekben már részletezett teóriák miatti csökkenése. A forgalom egészen belül a szociális munka többi formájában emelkedés látható. A tavalyi évhez képest 10 fővel növekedett a szolgáltatást igénybevevők száma is. Az együttműködési megállapodáson alapuló gondozási esetek és az egyéb szolgáltatások száma kismértékben emelkedett. Ezen adatok az adósságkezelési szolgáltatás mutatóinak ismeretében ténylegesen nagyobb arányú növekedést mutatnak a családsegítő szolgáltatás többi területén.

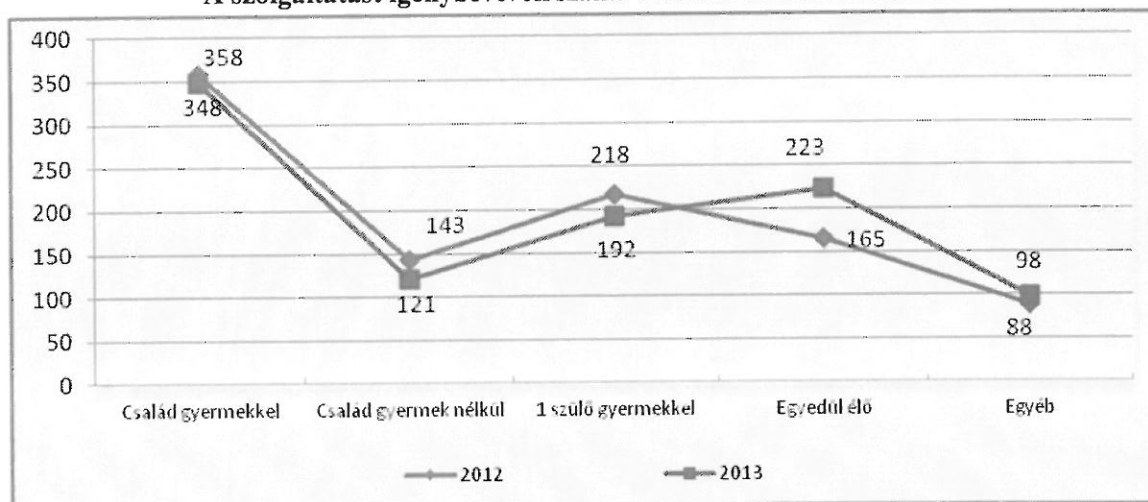
A családsegítő szolgálat igénybevételének alakulása 2008-2013 év folyamán

A kevesebb, mint 3%-os csökkenés ellenére továbbra is legmagasabb számban a gyermeket nevelő családok kérnek segítséget a családsegítő szolgálattól. Ezen belül a gyermeküket egyedül nevelő családoknál ennél nagyobb (16%-os) csökkenést tapasztaltunk. A szerkezetet vizsgálva figyelemre méltó változást tapasztalunk az egyedül élők számának növekedésében. A 35%-os emelkedés mögött

az egyedül élő idősök számának növekedése áll. Ha a tendencia folytatódik, a helyzet összetettsége miatt gondolkodni megfontolandó a város idősügyi stratégiájának elkészítése.

A szolgáltatást igénybevevők száma családszerkezeti bontásban

Amennyiben a szolgálathoz forduló kliensek fő problémaprofilját vizsgáljuk, azt tapasztaljuk, hogy tovább nőtt az elsődleges problémaként megélhetési nehézségek miatt jelentkező ügyfelek száma.

A családok életében bekövetkező változásokat az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- A családon belüli szerepek megváltoztak, a kétkeresős családmodellben, a létfenntartásért, ill. a megteremtett életszínvonal megtartásáért folytatott küzdelemben a családtagok megterhelődnek.
- A családi kapcsolati problémák hátterében nagyon gyakran a munkanélküliségből, az egzisztenciális bizonytalanságból eredő szerepzavar, szocializációs funkciózavar, mentális probléma áll.
- -A gyermeknevelési problémák aránya növekszik, hiszen a szülői szerepek is meginogtak, válságba jutottak, mindez pedig kihat a család mentális állapotára.
- A család a szocializációs funkcióját szívesen átadná az intézményeknek (iskola), az intézmények pedig a családtól várnak megoldást belső szervezeti problémáikra.
- A családi problémák generációkon keresztül áthúzódnak mintaként szolgálnak a felnövekvő gyermekek számára.
- A természetes életciklusbeli krízisek nehezebben dolgozódnak fel, mert hiányoznak a megfelelő minták, a nagycsalád támogató rendszere, a hagyományok.
- Az idősödő társadalom problémája, hogy nő azon egyedül maradók száma, akik magas életkoruk negatív járulékaival nem képesek megbirkózni.

A szolgáltatást igénybevevők ellátási szükségletei a fenti problémákból következnek, a családsegítésnek ezek megoldására kell törekednie.

A szolgáltatást igénybevevők elsődleges problémátípusai közül változatlanul az anyagi nehézségek miatti ellehetetlenült élethelyzet mutat kimagasló számokat, annak ellenére, hogy a múlt évihez képest 25%-os csökkenést tapasztalhatunk. 40%-kal csökkent a foglalkoztatással kapcsolatos nehézségek miatt segítséget kérők száma, viszont 65%-kal nőtt a családi-kapcsolati problémát segítség nélkül

megoldani nem képes ügyfelek száma. A pozitív változásokban szerepe van a közmunkaprogram oktatási és foglalkoztatási elemének egyaránt. a kapcsolati nehézségek mögött bizonytalansági tényezők is meghúzódnak.

A szolgáltatást igénybevevők számának alakulása a fő problémátípus szerint

	<u>2013</u>
Életviteli	78
Családi- kapcsolati	92
Családon belüli bántalmazás	0
Lelki- mentális	79
Gyermeknevelési	37
Anyagi	305
Foglalkozással kapcsolatos	96
Egészségkárosodás következménye	46
Ügyintézési nehézség okán segítségkérés	124
Információkérés	56
Egyéb (korrepetálás, lakhatási stb.)	28
Összesen	985
Több probléma együttes előfordulása	505
Krízishelyzet	325

A szolgáltatást igénybevevők száma gazdasági aktivitásuk viszonylatában

	2010		2011		2012		2013	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
Aktív kereső	145	19,5	192	20,4	194	20,0	281	28.7
Álláskereső	258	34,6	264	28,1	294	30,0	259	26.4
Inaktív kereső	315	42,3	328	34,9	317	32.5	298	30.3
Eltartott	27	3,6	157	16,7	167	17,5	144	14.6
Összesen	745	100	941	100	972	100	982	100

A „klasszikus családsegítés”, a családgondozás, a felnőttek, fiatal felnőttek, de akár fiatakorúak esetén az egyén, a család mindennapi élete során felmerülő szociális és mentálhigiénés problémák megoldására, megszüntetésére, szűkebb és tágabb környezetében felmerülő konfliktusok rendezésére, hosszútávon az életvezetési képesség megőrzésére irányul.

A speciális feladatellátás során a családsegítő szolgálat az adott pénzbeli ellátás megállapításában, megszüntetésében a folyósítás feltételeinek betartatásában közreműködő szereplő, amely a jogszabályban, ill. helyi rendeletben előírt feladatai okán a segítő támogató funkció mellett, és egyidejűleg dominánsan kontroll funkciót tölt be. Ilyen speciális feladatellátás a már előzőekben bemutatott *adósságkezelési szolgáltatás és az aktív korú rendszeres szociális segélyezettek, beilleszkedést elősegítő programjának biztosítása.*

A Szolgálat- együttműködésre kijelölt szervként- foglalkozik az **aktív korú rendszeres szociális segélyezettek, beilleszkedést elősegítő programjának** szervezésével. Az érintett személyeknek együttműködési kötelezettségük van a családsegítő szolgálat valamely családgondozójával. Az érintett

korcsoport annyiban változott, hogy a jogszabály már nem az 55 év felettieket sorolja ebbe a kategóriába, hanem azokat, akik 5 éven belül betöltik az öregségi nyugdíjkorhatárt. Emiatt részben módosult az érintettek köre az előző évekhez képest.

Mivel ennek a korosztálynak már csekélyebbek az elhelyezkedési esélyei a munkaerőpiacon, ezért nem a munkakeresés a fő célkitűzés. A találkozások alkalmával a napi szükségletek (étkezés, tüzelő, rezsi-költségek) biztosítása és a mentális gondozás, valamint az elmagányosodás megelőzése kapnak Hangsúlyt. A programnak a résztvevő helyzetének javítását, vagy legalább a stabilizálását kell megcéloznia.

Öt családgondozónk foglalkozik a rendszeres szociális segélyezettek esetkezelésével. Az együttműködés kötelező jellege miatt azonban más típusú családgondozást igényel ez az esetkezelés. Komplex családgondozást végzünk, az önéletrajzírástól a Szolgáltatókkal kapcsolatos ügyintézéseken keresztül a lelki problémák, különféle dilemmák segítő beszélgetéssel történő megbeszéléséig.

2013-ban 10%-os csökkenés tapasztalható a segélyre jogosult személyek számában, mely összefüggésben lehet a erősödő közmunkaprogrammal.

Rendszeres szociális segélyre jogosultak (fő)

	Oroszlány	Dad	Kecskéd	Kömlőd	Bokod	Összes
2010-ben újonnan gondozásba került	27	1	0	0	0	28
nyilvántartott ügyfelek (2011.02.hó)	41	2	1	0	0	44
2011-ben újonnan gondozásba került	29	1	1	2	2	35
nyilvántartott ügyfelek (2011.12.hó)	47	3	2	2	2	56
2012-ben újonnan gondozásba került	3	1	0	0	0	4
nyilvántartott ügyfelek (2012.12.hó)	23	2	3	0	0	28
2013-ban újonnan gondozásba került	4	2	0	0	0	6
nyilvántartott ügyfelek (2013.12.hó)	19	3	3	0	0	25

A város külterületein halmozottan jelennek meg a különböző társadalmi, szociális, egészségügyi problémák. Különösen a lakhatással, munkanélküliséggel, anyagi hátrányokkal, nevelési-, oktatási-, egészségügyi intézmények elérésével összefüggően. OROSZLÁN(Y)RÉSZ néven futó TÁMOP pályázat segítségével fókuszálunk a halmozottan hátrányos helyzetben lévő családok, személyek problémái megoldására. Célunk a helyi közösség megerősítése, erőforrásainak aktivizálása, és a társadalomhoz tartozás elősegítése. A program során a helyi közösség képessé tételére törekszünk. A közösségi csoportokon, szervezeteken keresztül fejlesztjük az emberek képességét arra, hogy aktív tagjai legyenek a társadalomnak, továbbá felkészítjük az intézményeket arra, párbeszédet alakítsanak ki a lakossággal az őket érintő változások közös meghatározásában és végrehajtásában. 70 főt és családtagjait vontunk be a projektbe, egyéni fejlesztési tervek alapján, szoros támogatással állunk a csoport tagjai mellett. Ennek köszönhető, hogy a képzésben résztvevők valamennyien sikeresen vették az akadályokat és valamennyien elhelyezkedtek. A dűlőben lévő Szolgáltató Pont szolgáltatásai sikeresek, közösségi programjaink teltházások.

Az év végén befejezett „Ugródeszka” elnevezésű projektünk a hajléktalan személyeknek minősülő bevontak integrálására helyezte a hangsúlyt. A lakhatás támogatása mellett a *csoportban végzett szociális munka* kavalkádjával bővítette a szolgáltatás eszköztárát. Segítségével lehetőség nyílt csoportok, ill. tréningek lebonyolítására. Színezd újra klub, mentális állapotjavító tréning, előítélet kezelési tréning, kézműves foglalkozások, informatikai oktatás, foglalkoztatási tanácsadás stb. A

szolgálat ügyfeleinek, beleértve a rendszeres szociális segélyezettek körét is-is lehetősége nyílt bekapcsolódni a fent említett foglalkozásokba.

Eszközünk, a *közösségi szociális munka* a helyi közösségek felé orientálja a szociális munkát oly módon, hogy a formális szervezeti keretek között folyó szociális segítségnyújtást megpróbálja összekapcsolni az informális erőforrásokkal, s így a közösségben rejlő humán erőforrások kiaknázzhatóvá válnak.

Szakosított ellátás

Ha életkora, egészségi állapota, szociális helyzet miatt a rászoruló személyről alapellátás keretében (otthonunkban, illetve otthon háttérű intézményben) már nem lehet gondoskodni, állapotának, helyzetének megfelelő ellátási formában kell gondozni.

Idősek átmeneti otthona

Ha az idős ember különböző okok miatt nem képes naponta bejárni az idősek klubjába, de gondozása, felügyelete saját lakáson nem megoldott, egészségi állapota miatt kórházi ápolásra még/már nem szorul, tartós otthoni elhelyezést nem igényel, vagy ilyen férőhelyre várakozik, esetleg az otthoni ápolást végző családtag átmenetileg akadályoztatva van a feladat ellátásában, kérheti az átmeneti intézményi elhelyezést. Ez az ellátási forma „fél út intézmény” a házi-segítségnyújtás és az idősek tartós otthona, vagy ápolási intézet között. Az átmeneti elhelyezést nyújtó formák közül itt a viszonylagos önellátási képességgel bírók láthatók el.

Ebben az esetben az igénybevevő nem szakad el teljesen otthonától, lakását, ingatlanát és annak berendezéseit a „biztos otthont” megtartja, módja és lehetősége van a családi- baráti kapcsolatok fenntartására, azok ápolására. Az intézmény a benttartózkodás ideje alatt teljes körű ellátást biztosít 30 fő részére.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények, így az idősek átmeneti otthona is, ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak. Az átmeneti elhelyezés különös méltánylást érdemlő esetben az intézményi orvos szakvéleményének figyelembe vételével, egy alkalommal, egy évvel meghosszabbítható.

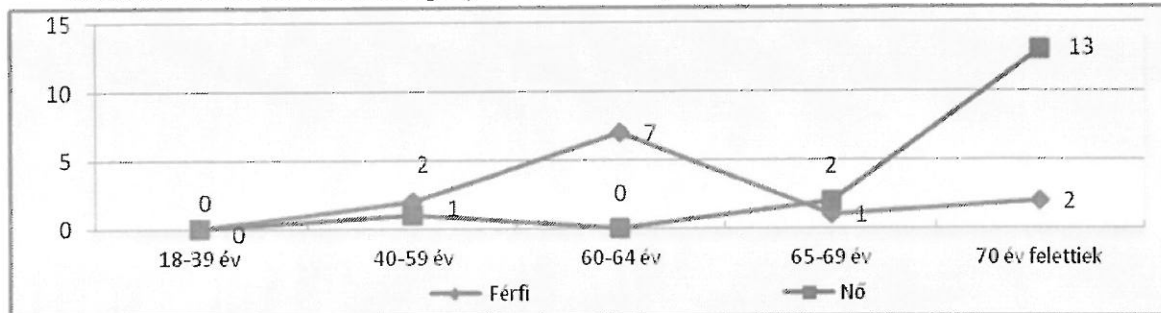
A szakellátásnak ez a formája Oroszlány város számára nem kötelező feladat. Az ellátási forma fő célja a családok segítése olyan élethelyzetben, amikor a hozzátartozók az idős emberről átmenetileg nem tudnak gondoskodni, illetve az egyedülálló személy önmaga ellátására – időlegesen – nem képes, napi gondozási szükséglete meghaladja a négy órát. Az esetek többségében állapotromlás miatt nincs mód a családba, illetve saját otthonba történő visszahelyezésre, ezért további ellátást, más intézményi formát szükséges igénybe venni, felkutatni (tartós ellátást nyújtó intézmények). Nehézséget okoz, hogy a kimenetek felkutatása esetleges. Oroszlányon nincs tartós ellátást nyújtó intézmény idősek számára, így a megyében, vagy távolabb lehet megoldani az idősek megnyugtató elhelyezését, ellátását.

Az Idősek Átmeneti Otthona 30 férőhellyel működik, melynek kihasználtsága kissé meghaladta a 100%-ot, a jogszabály adta mértéken belül. Várakozás 2012 folyamán 1-5 fő esetében fordult elő.

Az idősek átmeneti otthonát igénybevevők korcsoportos bontásban (fő)

	18-39 év	40-59 év	60-64 év	65-69 év	70 év feletti	Összesen
2013	0	3	7	3	15	28
2012	1	2	3	3	22	31

Az idők átmeneti otthonát igénybevevők korcsoportos és nemenkénti bontásban (fő)

Az otthon 2 és 4 ágyas szobákban a szakmai elvárásoknak közelítően megfelelő színvonalú ellátás biztosít. Az egység tárgyi felszereltsége gyakorta kifogásolható. Az étkezés az intézmény saját konyhájáról biztosított, mely a jogszabályban megfogalmazott mennyiségi és minőségi előírásoknak megfelel.

Az ellátottaknak lehetőségük van arra, ahogy fizikai és mentális állapotuknak megfelelően részt vegyenek az idők nappali klubjának tevékenységében. Az ápolási-gondozási szükségletek kielégítésén túl az intézmény rendkívül nagy figyelmet fordít arra, hogy az idők megőrizzék szellemi és fizikai teljesítő képességüket, illetve megelőzzék/lassítsák az állapot romlását.

2012 első negyedében a fenntartó önkormányzat támogatásával előkészületek történtek a „Bentlakásos intézmények korszerűsítése” tárgyú, TIOP 3.4.2-11/1 kódjelű pályázat benyújtására, amelynek eredményéről egyelőre nem érkezett tájékoztatás.

Az éjjeli menedékhely

A szállást nyújtó intézmények közül a menedékhely tekinthető a legalacsonyabb „küszöbű” szolgáltatásnak. Igénybevétele minimális feltételekhez kötött.

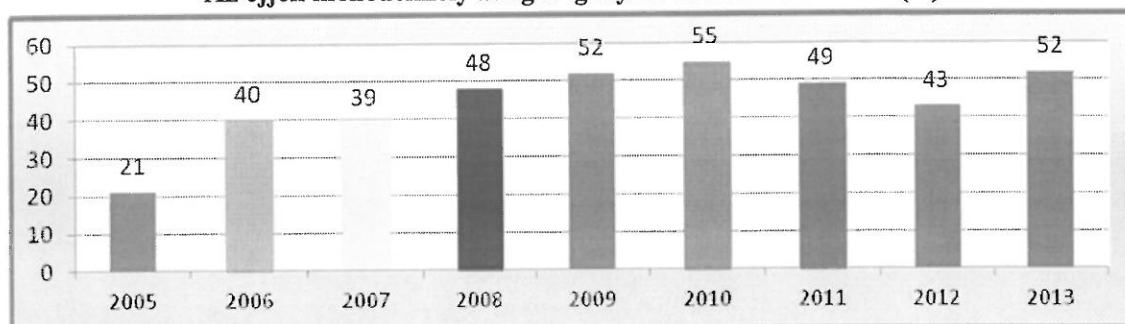
A hajléktalanok éjjeli menedékhelye biztosítja az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek számára az éjszakai pihenésre, a személyi tisztálkodásra, az étel melegítésére, étkezésre, betegek elkülönítésére, a közösségi együttélésre szolgáló helyiségeket. A szakellátásnak ez a formája Oroszlány város szára nem kötelező feladat, azonban valós igényeket elégít ki.

A menedékhely 50 férőhellyel rendelkezik. 2010 folyamán pályázati pénzből új ágyakat vásárolt az intézmény, így lehetőség nyílt időszakos férőhelybővítésre. Ezen keretek között a téli krízisidőszakban 75 személy fogadására nyílt lehetőség.

Az utóbbi 5 év adatait összehasonlítva látható, hogy a szolgáltatás igénybevételének 2011-es évhez képest történt visszaesésének mélypontja 2012 év volt. Ennek oka egyrészt a hajléktalan ellátás működési szerkezetének átalakítása, másrészt, az hogy a TÁMOP keretén belül elnyert lakhatás támogatási pályázat (Ugródeszka) által lehetőségünk volt arra, hogy hajléktalan személyek számára több más szolgáltatás és lehetőség mellett lakhatási támogatást is nyújtsunk.

2013 decemberében átlagosan 63 fő vette igénybe a szolgáltatást. Az év folyamán az igénybevevők átlagos száma 52 fő volt, mely 20%-kal magasabb az előző évinél. Ennek oka, hogy az időszakban jelentősen megnőtt a büntetés-végrehajtási intézetből és az állami gondoskodás kereteiből kikerültek száma. Többszörösen traumás élettörténetük, szocializációs defektjük, a kapcsolati tőke hiánya jelentősen rontja a kimeneteli esélyüket.

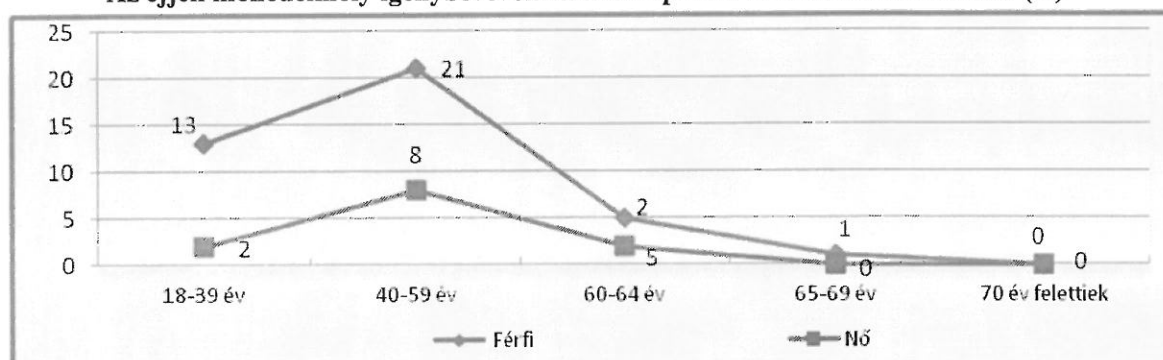
Az éjjeli menedékhely átlagos igénybevételének alakulása (fő)

Az éjjeli menedékhely igénybevevőinek korcsoportos bontása (fő)

	18-39 év	40-59 év	60-64 év	65-69 év	70 év feletti	Összesen
2013	15	29	7	1	0	52
2012	9	27	4	2	1	43

Az éjjeli menedékhely igénybevevőinek korcsoportos és nemenkénti bontása (fő)

A férfiak száma továbbra is lényegesen meghaladja a nőkéét. A nők száma 2013-ban stagnált, az igénybevétel növekedése férfiak esetében mutatkozik. A korcsoportokat tekintve látható, hogy változatlanul az aktív korúak azok, akik legmagasabb számban és arányban fordulnak elő az éjjeli menedékhely igénybevevői között. Szembetűnő az előző évhez viszonyítva, hogy a 18-39 éves korosztályba tartozók száma közel 70%-kal nőtt, a 40-64 év közöttiek száma kismértékben emelkedett. A nappali melegedő és az éjjeli menedékhely kliensköre java részt megegyezik.

Kiemelt célunknak tekintjük az ellátást igénybe vevők önellátási képességének erősítését, mely lehetőséget adhat a szolgáltatásról történő teljes, vagy részleges leválásra. Rendkívül fontosnak tartjuk mindazokat a szociális munka által lehetővé tett eszközök alkalmazását, amellyel az ellátottakat segíteni tudjuk abban, hogy munkához, saját (intézményen kívüli) lakhatáshoz jussanak. ezt sok esetben akadályozza a munkaerő-piac beszűkülése, az ellátottak egészségügyi, pszichés helyzete, illetve komoly kihívást jelent az igények felkeltése.

2013 decemberétől ismét „Teajáratot” indítottunk a hajléktalan ellátó, a gyermekjóléti szolgálat és a családsegítő szolgálat munkatársainak segítségével, közreműködésével Oroszlány város dűlőiben. Alkalmanként 8-11 család/átlagosan 25-30 fő számára nyújtottunk segítséget. Ennek célkitűzése az volt, hogy megelőzzük a kihűléses elhalálozásokat, feltárjuk a krízishelyzeteket és megoldási javaslattal éljünk, valamint, hogy szolgáltatásainkat jobban megismertessük a potenciális igénybe vevőkkel.

A 2012/13-as téli pályázatokon gyógyszer, kötszer, kis értékű tárgyi eszköz, valamint étkeztetés céljára 2.018.000 forintot sikerült elnyernünk.

Gyermekjóléti alapellátás

Szolgálatunk kistérségi megállapodás keretében 2013 évben Oroszlány mellett még 4 környező településen (Bokod, Dad, Kecskéd, Kömlőd) támogatta a gyermeket és családjukat. A feladatellátás formája a járási rendszer bevezetését követően az idei évtől: Önkormányzatok között kötött megállapodás.

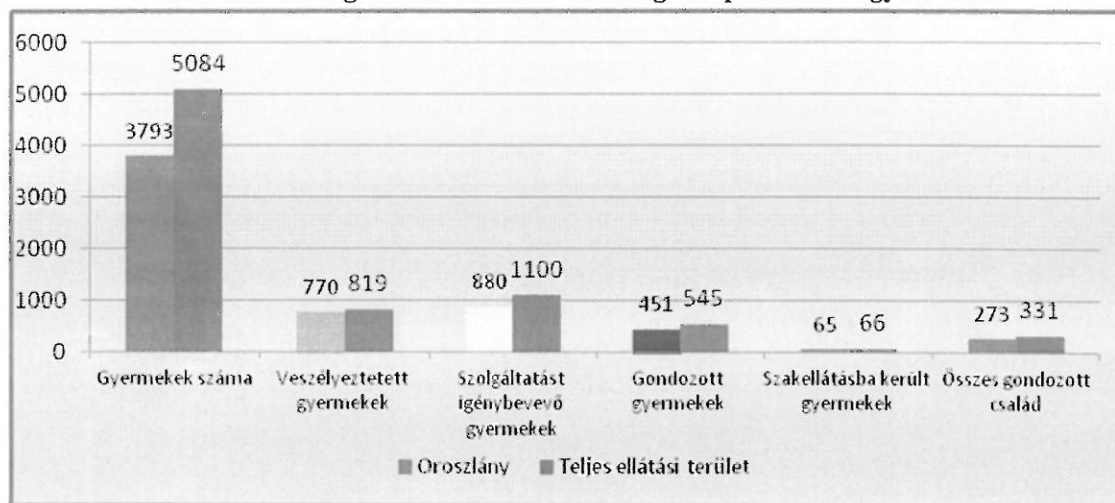
A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekvédelmi ellátórendszerbe bekerült gyermekek szükségleteinek prognosztizálása teszi lehetővé a szolgálat-centrikus, főként a megelőzésre alapozott rendszer működtetését. A pozitív személyiségtartalmakat átadó-átvevő szocializációs folyamat fázisai meghatározott lépésekben követik egymást.

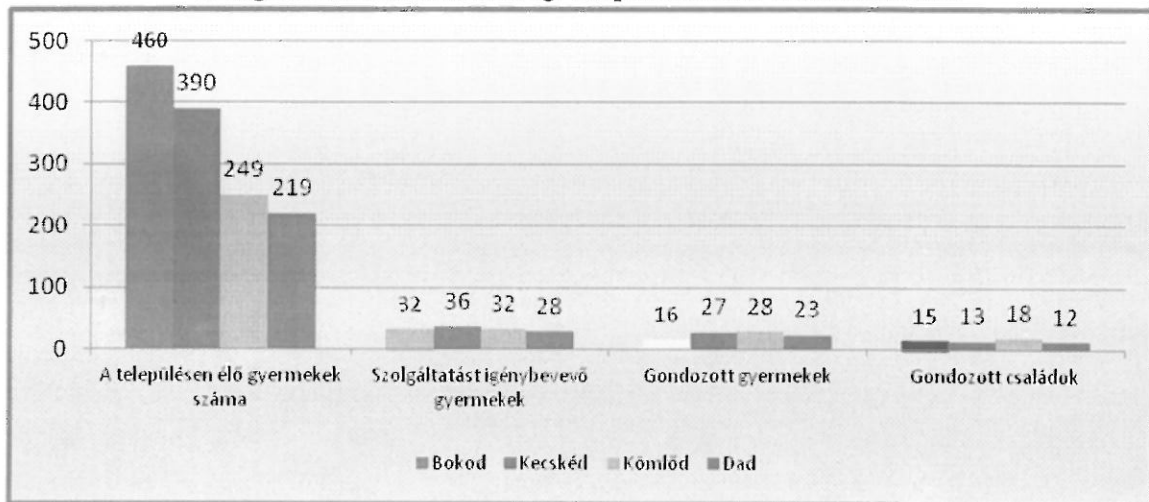
A gyermekjóléti szolgáltatás mutatószámai

A gyermekvédelem területén dolgozó szakemberek által nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek száma Oroszlányon 770 fő). Az ellátási terület egészében 819 főről van ismeretünk. 2013-ban a jegyző által nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek száma Oroszlányon 327 fő, az ellátott településeken összesen 401 fő. Ez az adat a jogszabályban meghatározott feltételek esetén jegyző által veszélyeztetettnek nyilvánított gyermekek számát takarja. A gyermekjóléti szolgálat adatai bővebb kört fednek le. Tapasztalataink alapján a veszélyeztetettség tényezők tovább szélesedtek. Nem beszélhetünk, olyan családgondozásról, illetve családról ahol ne találkoznánk a problémák halmozódásával. A családgondozók által a gondozott gyermekek és családok száma közel azonos az elmúlt évvel, ugyanakkor a szolgáltatás egyéb formáját igénybevevő gyermekek száma több mint 20%-kal emelkedett.

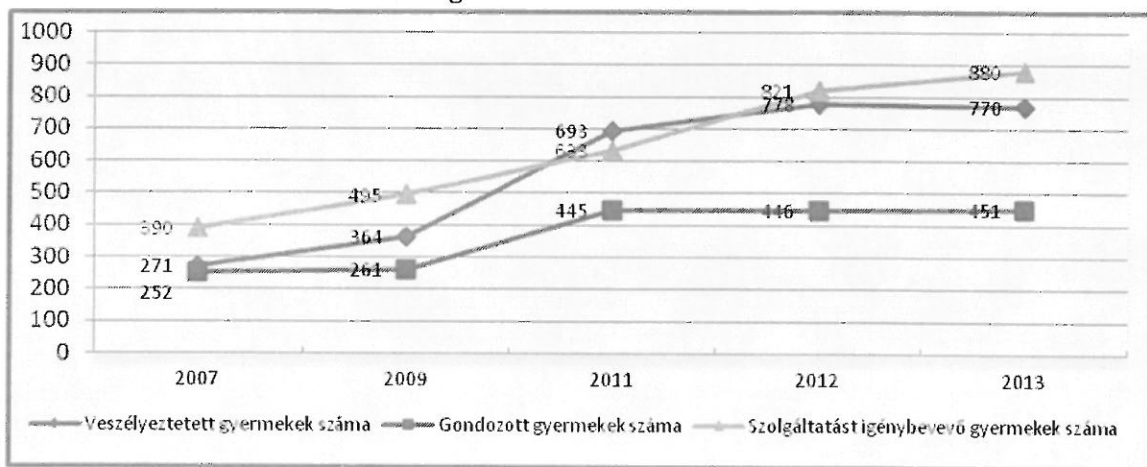
Gondozási és szolgáltatási adatok a kistérségi településekkel együtt -2013

Szolgáltatási adatok kistérségi településenkénti bontásban-2013

Szolgáltatási adatok 2007-2013

A gyermekjóléti szolgálat **prevenációs tevékenysége** keretében elsősorban a gyermekek számára szervez szabadidős tevékenységeket az ellátási területén. A programok a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásait enyhítik, illetve a nehéz anyagi helyzetben lévő gyermekek számára teremtenek lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltésére. Ezeknek a programoknak a jelentős része az alternatív napközbeni ellátások feladatai közé is tartozik. Tevékenységeink nem csak a gondozott családok körére terjednek ki, célunk a programok város felé nyitása, továbbá bekapcsolódás a települési rendezvényekbe. A programok költségeinek előteremtése pályázatok útján, és az intézmény dolgozói által létrehozott egyesület költségvetéséből történik.

Szabadidős tevékenységeink – a program formáját, rendszerességét tekintve – három fő csoportra bonthatók:

- *Csoportokkal való szociális munka* (kétheti, illetve havi rendszerességgel)
- *Ünnepekhez, évszakokhoz kapcsolódó programok* (alkalmanként)
- *Közösségfejlesztés, szervezés*

A szabadidős programok a gyermekek aktív részvételét igénylik. A résztvevők együttműködésére építenek a munkatársak, lehetőleg olyan módon, hogy a közös élmények megéléséhez minden

résztvevő tevékenységére szükség legyen. Az ellátási terület gyermekeinek közel 30%-a vett részt az általunk szervezett szabadidős programok valamelyikén.

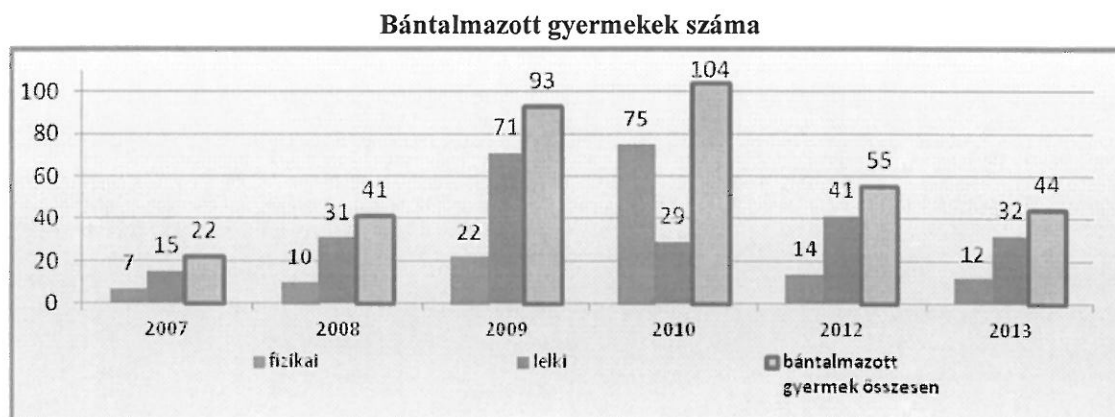
8,58%-kal csökkent a jelzőrendszer tagjai és a hatóság által kezdeményezett kapcsolatfelvételek száma. 669 írásos jelzés érkezett szolgálatunkhoz, ebből 373 megkeresés az oktatási intézményekből jött, ez közel 22%-kal kevesebb a múlt événél. A jelzőrendszeri jelzések számának csökkenésében több tényező is szerepet játszhat. Egyrészt az igazolatlan hiánnyal kapcsolatos jogszabályváltozás, másrészt oka lehet az iskolákban a **gyermekvédelmi felelősök kivonása** a rendszerből.

Az **alapellátásban** gondozott gyermekek száma 4%-kal nőtt (254 fő) Oroszlányon. Ennek hátterében az áll, hogy a 16 évet betöltött 50 órát meghaladóan hiányzó fiatalok esetében nem kötelező a védelembevétel. A teljes szolgáltatási területen 305 gyermeket segítünk önkéntes együttműködés keretében. Az ellátási forma ellátási terület egészében tapasztalt adatai 9%-kal magasabbak a múlt événél.

Védelembe vétel az elmúlt évben csökkenő számot mutat, 131 gyermeket érintett a városban. Ez 9 %-kal kevesebb az előző événél (2012-ben 144 fő). A csökkenés ellenére nagyon magas a mutató. Különösen úgy, hogy a 16 éven felüliek tankötelezettsége megszűnt, iskolai hiányzásuk okán ők nem kerülnek a védelembe vettek körébe és a tanulmányokat folytató 16 éven felüliek esetében is megszűnt kötelező védelembe vétel. Az ellátási terület egészében 154 gyermeket támogatunk hatósági kötelezés mellett. A védelembe vételhez vezető okok közt jelen van a gyermek kezelhetetlensége, magatartási problémái, a szülők alkoholizmusa, a gyermekek elhanyagolása, 16 év alattiak igazolatlan hiányzásai. A szám az összes gondozott gyermek arányához viszonyítottnan 28%., az arány csekély mértékben kedvezőbb az előző évhez viszonyítva.

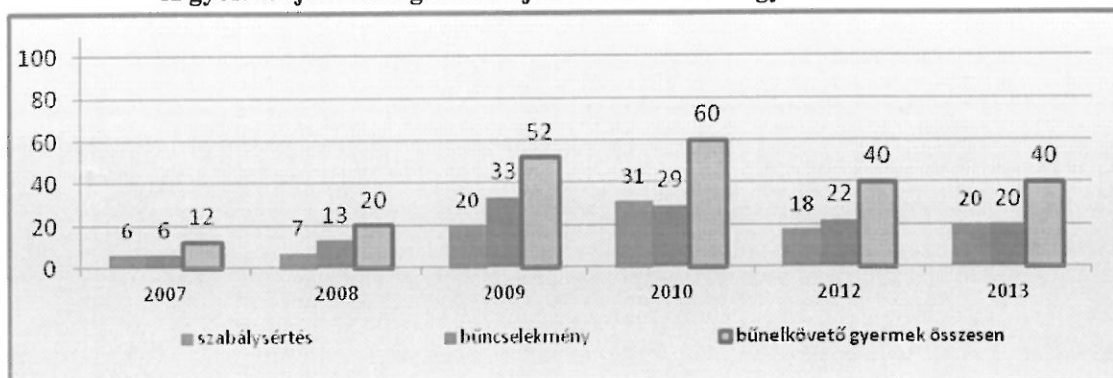
A fentiekkel ellentétben jelentősen nőtt a **szakellátásba vett** gyermekek száma, 83 fő terület egészében (2012-ben 64) . Oroszlányon 65 főről nem a családja gondoskodott, ez 22%-os emelkedés. Valószínűsíthető, hogy az itt tapasztalt növekedés játszik szerepet a védelembe vett gyermekek számának csökkenésében.

Az ismertté vált **családon belüli bántalmazások** száma a beszámolt évben is csökkent. 18,5%-kal kevesebb erőszakot elszenvedett gyermekről kaptunk jelzést. Továbbra is az a véleményünk, hogy az adat nem fedi a bántalmazások mutatóit, óriási a látencia e területen. A nehezedő élethelyzetek nyomán eszkalálódó feszültségek az agresszió melegágyai. Mindezek ismeretében nem tudjuk megmagyarázni a kapott adatokat. Ideiglenes távortartásról 3 esetben kaptunk jelzést.

A rendőrség által jelzett **bűnelkövetők** száma megegyezik az előző évvel. Változás az előző évhez viszonyítva, hogy megegyezik a bűnelkövetők száma a szabálysértést elkövetőkével. Pozitívum, hogy súlyos bűncselekményt nem követett el kiskorú ellátási területünkön.

A gyermekjóléti szolgálat felé jelzett bűnelkövető gyermekek száma

A szolgálatunknál megjelenő esetek többsége mögött összetett problémák húzódnak meg. Az általunk gyermekek többsége nehéz anyagi körülmények között nevelkedik. Továbbra is magas az anyagi (megélhetési, lakhatási) nehézségekkel küzdő családok aránya a szolgáltatáshoz fordulók körében. A családok 70%-ánál nehéz élethelyzetet tapasztalunk. A hozzánk fordulók családjaiban élő gyermekek több mint 20%-a mélyszegénységben él. A családi konfliktusok száma is jelentősen nőtt, amit összefüggésben látunk a családok mélyülő elszegényedésével, a napi megélhetési nehézségekkel, melyek maguk után vonnak egyéb devianciaformákat is. A gondozott gyermekek majd 70%-ának a gondozást megalapozó elsődleges problémája magatartászavar, teljesítményzavar

Az életkorok tekintetében a gondozott gyerekek körében változást tapasztalunk. Az 5 év alattiak száma 109 fő, ez a mutató közel azonos a múlt évvel. A 6 és 13 év közötti gyermekek száma majd azonos a 14 -17 év közöttiekkel a tervezett gondozotti körben (172-170 fő).

Folyamatosan változik a problémák típusa. A szülő-gyermek konfliktus, gyermekek közötti konfliktus az esetek 2/3-ában jelen van. Megfigyelhető a „lógás” és a deviáns csoportokba való tömörülés (bandázás), a szerhasználat, valamint mentális problémák is. Az itt előforduló problémák oka a kamasszá válás kezeletlen problémái, a szülő-gyermek konfliktusok felerősödése (nevelési hibák), igazolatlan iskolai hiányzás, deviáns korcsoportokba való tömörülés, deviáns magatartás.

A nehezedő élethelyzeteket segítő szervezeti egységünk krízis kamrát működtet, feltöltéséhez minden lehetőséget megragadunk (gyűjtünk, pályázunk). 2050 kg-nál több élelmiszerrel segítettünk a családoknak. Ruhaadományokat közvetítünk az arra rászorulóknak. A téli hidegben tűzifa osztását vállaltuk fel. 3 alkalommal gulyáslevest osztottunk a tél folyamán. Téli krízis idején a hajléktalan ellátás munkatársaival váltva, hetente viszünk meleg teát, kenyeret, zsírt, takarót és meleg ruhát a külterületeken élők számára. Életvezetési, beosztási tanácsokkal látjuk el a szülőket, sajnos sok esetben esélytelenül a munkalehetőségek szűkülése miatt.

Lakhatási gondok esetén nagy segítséget jelent családok számára a Családok Átmeneti Otthona. Abban az esetben is jó megoldás az otthonban való elhelyezés, ha a gyermek ellátásának szoros kontrolljára van szükség. Az átmeneti gondozás szolgáltatását 17 gyermekjóléti szolgálat által gondozott család vette igénybe 2013-nan. A szakmai segítség eredménye, hogy 32 gyermek került biztonságos környezetben, maradhatott családja körében.

Közösségfejlesztés egyik színtere az Önkormányzat által a Nyíres dűlőben megvásárolt ház, mely reményeink szerint 2013 novemberétől kibővített funkcióval működik. A területen megjelenő társadalmi, szociális problémák kezelése, mélyülésének megelőzése a társadalmi és helyi rendszerek - intézményi és lakossági - összefogását kívánja, s teszi szükségessé. A 2012 novemberben elnyert, de 2013 folyamán is zajló TÁMOP pályázat programja a mélyszegénységben, szegregált lakóköznyezetben élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkózásának és integrációjának segítségét célozza meg. A „Komplex Telep-program” a hátrányoknak felszámolása, enyhítése érdekében szociális, közösség-fejlesztési, oktatási, egészségügyi, képzési elemeket is tartalmaz. A közösség erejére építve támogatja a szegregátumban élőket abban, hogy kezükbe vegyék sorsuk irányítását, pozitív szocializációs mintát közvetítsenek gyermekeik felé.

Tanácsadói rendszer és tevékenység

Az intézmény alkalmazásában két olyan szakember áll, akik elsődlegesen tanácsadási feladatokat látnak el, a pszichológus és a jogász. Mindkét szakember valamennyi szakfeladat vonatkozásában támogatja az ügyfeleinket. Szakmai tevékenységük kettős: ellátják azokat a feladatokat, melyeket jogszabály a feladatörükbe utal, továbbá felvállalnak és biztosítanak olyan szolgáltatásokat, melyek hiányként jelentkeznek a városban a gyermekvédelem terén.

Elektronikus felületen működő országos nyilvántartási rendszer

A nyilvántartási rendszer tartalmazza az adott napon, adott szolgáltatást igénybevevő legfontosabb adatait, valamint a gyermek, ellátott által igénybe vett szolgáltatásokat, ellátásokat, továbbá az igénybevevők Társadalombiztosítási Azonosító Jelét is, ami lehetővé teszi az egyes szolgáltatások, ellátások igénybevevőinek elkülönítését és a szolgáltatások, ellátások igénybevevőkhöz való hozzárendelését.

A rendszer működtetője a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal. A központi elektronikus nyilvántartási rendszer a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások igénybevevőiről napi szinten vezetett nyilvántartás, melyhez az adatokat a fenntartók által megbízott – a fokozott adatvédelmi követelmények teljesítése érdekében – ügyfélkapu jogosultsággal rendelkező személyek szolgáltatják. Szolgálatunk minden munkatársa rendelkezik ilyen jogosultsággal. Az igénybevevői nyilvántartásban az adatszolgáltatásra jogosultak az igénybevevővel, illetve a szolgáltatással kapcsolatos főbb adatokat rögzítik. Ezt követően az igénybevevői nyilvántartás elektronikus adatlapján naponta nyilatkoznak arról, hogy a rögzített személy a szolgáltatást az adott napon igénybe vette-e. A napi jelentési kötelezettséget az adott napot követő munkanap 24 óráig kell teljesíteni.

Változás az előző évekhez viszonyítva a járások kialakítása. 2013 év januárjától a hatósági gyermekvédelmi feladatok a Járási Gyámhivatalokhoz kerültek. A feladatot érintően ez a védelembe vételek esetében okozott kisebb problémát, de mára zökkenőmentesen működik a rendszer.

a 2013-as tanévet érintő jelentős változás, hogy az oktatási intézményekben megszűntek a gyermekvédelmi felelős státuszok. Az előző években professzionálisan működő iskolai gyermekvédelmi rendszer az - elsődlegesen oktatás funkciója miatt - minden igyekezet ellenére akadozva működik. Az előzőekben fókuszált kapcsolattartás elaprózódott, komoly terhet ró a feladatot végzőkre családgondozókra és pedagógusokra egyaránt

Családok Átmeneti Otthona

A családok átmeneti otthona szociális és mentális problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került, otthontalanná vált családokat fogad, elsődlegesen Oroszlány közigazgatási területéről.

A működési engedélyben meghatározott férőhelyszám 38 fő, amelyből hat férőhelyen, hozzátartozók közötti erőszakot elszenvedett nőket, anyákat, gyermekeket fogad az intézmény az ország egész területéről.

A Családok Átmeneti Otthona szoros kapcsolatban áll a Gyermejjóléti Szolgálattal, amely a beutalást egyrészt kezdeményezi, másrészt a családgondozók az intézményi ellátás ideje alatt is kapcsolatot tartanak a családokkal.

A feladatellátás fókuszában a család, mint rendszer jelenik meg. A magyarországi társadalompolitikai koncepcióban megfogalmazódott, hogy a magyar társadalomban alapvető jelentősége van a családnak, hiszen olyan alapvető funkciókat lát el, melyet más intézmények nem tudnak, és nem is akarnak ellátni. Az utóbbi időszakban bekövetkezett negatív változások a gazdaságban hatványozottabban érintették a városban élő, alacsony iskolai végzettséggel, kapcsolati tőkével rendelkező családok nagy részét. A család esetükben sem képes védő/óvó funkciói betöltésére. Nukleáris családokkal ma már nem számolhat a helyi szociálpolitika sem, ezért egyre inkább szükségessé válnak a családokat kiegészítő rendszerek helyben is. A családok átmeneti otthona szolgáltatásai ebbe a körbe tartoznak.

Az elmúlt évek tapasztalata, hogy a férőhely kihasználtsága csökkenő tendenciát mutat.

Ennek oka, hogy

- a szolgáltatást igénybevevő családok száma csökkent, de nőtt az igénybe vétel időintervalluma
- csökkent a kétszülős családok száma, gyakori az egy anya, egy gyermek felállás

Mindezek következménye, hogy annak ellenére, hogy az év egészében minden szobánk foglalt volt, a férőhelyek kihasználtság-mutatója 82%-os.

A 2013-es évben 49 család: 89 gyermek és 60 felnőtt vette igénybe a Családok Átmeneti Otthona szolgáltatását. A családok számában minimális emelkedés látszik a tavalyi évhez viszonyítva, mely a férőhely kihasználtságban is megmutatkozik. 5 olyan család kérte a felvételét az intézménybe, akik már 2-3 évvel korábban igénybe vették szolgáltatásainkat. Az átmeneti ellátást zömében egy-két gyermekes egyedülálló anyák igényelték, 4 esetben költözött be anyuka három, vagy több gyermekkel – rövid időre.

	Összes ellátott (fő)	Összes család	Felnőtt (fő)	Gyermek (fő)	Férőhely kihasználtság
2013	149	49	60	89	31
2012	152	47	56	96	30
2011	179	69	73	106	32
2010	181	62	81	100	35
2009	164	58	69	95	31

Az elhelyezést kiváltó problémák megoszlása

Az ellátást igénybevevő családok nagy része a családtámogatási ellátásokból él. Két család esetében az anya bejelentett, teljes munkaidős munkahelyet talált. Ezekben az esetekben a munkatársak segítenek a gyermekek ellátásában, felügyeletében.

Az intézményi ellátásban részesülő apukák közül csak néhányan járnak dolgozni attól függően, hogy mikor, hol találnak valamilyen munkavégzési lehetőséget. A családtámogatás összege így olykor kiegészül, de erre a további családi életet nem lehet alapozni. A legfontosabb cél, hogy a szülők olyan kompetenciákat szerezzenek, amelyekkel alkalmassá válnak arra, hogy tartósan munkavállalókká váljanak.

A családok átmeneti otthonában egy évig tartózkodhatnak a családok, mely indokolt esetben meghosszabbítható.

A családok átmeneti otthonába történt bekerülés legfőbb oka a szülők lakhatási problémája, de emellett és ezzel összefüggésben vezető ok a szülők életvezetési nehézségei. A két vezető tényező mellett jelentős bekerülési indíték volt a bántalmazás, családi konfliktusok, valamint a szülő egészségi állapota.

A szakmai egység által nyújtott átmeneti ellátás és krízisszolgáltatás három fő pillérből áll:

- Elhelyezés biztosítása otthonukat elhagyni kényszerülő rész vagy egész családok számára
- A régió szakemberei számára információnyújtás, tájokoztatás a krízisszolgáltatással kapcsolatosan
- Krízispont működtetése

A krízisszolgáltatás igénybevételének ideje 1 hónap, mely indokolt esetben 1 hónappal meghosszabbítható.

A krízisellátás feladatainak finanszírozására évi 4 Millió forintot nyert el a fenntartó pályázati úton, 3 év időtartamra (2011-től).

Az előző táblázat adatai közül kiemelve a krízisszolgáltatásban részesülőket, látható, hogy a férőhely kihasználtság az előző évhez viszonyítva azonos értéket mutat. A vizsgált időszakra továbbra is jellemző, hogy egyre többen egyszülős családszerkezetben veszik igénybe a szolgáltatást.

	Összes ellátott (fő)	Összes család	Felnőtt (fő)	Gyermek (fő)	Férőhely kihasználtság
2013	52	21	21	31	4,45
2012	82	24	24	58	4,45
2011	105	41	43	62	6,96
2010	122	46	48	74	4,55
2009	91	32	37	54	3,58

Az eltelt egy évben átlagosan 4,45 fő tartózkodott a 6 krízis férőhelyen. Több esetben, egyszülős családszerkezetben vették igénybe a szolgáltatást. Összesen 39 esetben jelzetek az OKIT munkatársai elhelyezésre váró családot, akik közül természetes támaszok segítségével 18 családnak sikerült megoldania azonnal a helyzetét, így az elhelyezésre nem került sor. Intézményünkben a családok átlagosan 24,23 napot töltöttek. Ez a tavalyihoz viszonyítva 6 napos emelkedést mutat. Ez is azt

bizonyítja, hogy amikor több időnk jut foglalkozni a családokkal, akkor a leghatékonyabb megoldást érjük el számukra. Az elmúlt évben az igénybe vevők mindössze 19%-a választotta más családok átmeneti otthonát, vagy anyaothont helyzetük rendezése érdekében. Ez 25%-os csökkenést mutat. 40%-ának természetes támaszok segítségével sikerült megoldást találnunk, míg 19%-a a krízissegélyszolgálatok ellátottjainak visszatért a bántalmazóhoz, bízva abban, hogy menekülésük a bántalmazótól visszatartó erő lesz a további atrocitásokkal szemben, 6%-uk albérletbe költözött, mert volt annyi anyagi tartalékuk, hogy ez kézenfekvő megoldásnak bizonyult, 16% a saját otthonába tudott visszaköltözni, de a bántalmazó nélkül, mert addigra az kiköltözött az otthonukból. Munkánk sikerét mutatja, hogy az itt töltött idő alatt sikerül úgy felkészíteni mentálisan a családokat, s támogató rendszerüket, hogy 31%-al emelkedett az önerőből megoldott lakhatások száma.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a harmadik évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsődébe 2013-ben 227 gyermeket írtak be, s közülük 91 fő ment óvodába. A felvett gyermekek közül 16 főt ítéltünk hátrányos helyzetűnek, 11 főt veszélyeztetettnek. Ennek oka elsősorban a rossz lakhatási körülmények, vagy a lakhatás elvesztése és a munkanélküliség okozta anyagi ellehetetlenülése a családnak. A gyermekek fizikai elhanyagolása, a rendszeres tisztálkodás hiánya csökkent az előző évhez képest. A Gyermekjóléti Szolgálat javaslatára 34 kisgyermek került a bölcsődébe.

Jelenleg 47 szülő neveli egyedülállóként gyermekét, vagy gyermekeit (2012-ben ez a szám 35 volt). Három gyermek édesanyja fiatalkorú tanuló.

Nem kimondottan gyermekvédelmi, hanem megkésett fejlődési és magatartásbeli problémával kellett két esetben a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereihez fordulni a bölcsőde szakembereinek.

A bölcsődei igénybevétel hosszú ideig 100% felett volt. 2010 második félévétől a statisztikai adatok csökkenést mutattak mind a feltöltöttség, mind a kihasználtság tekintetében. Ennek egyik oka, hogy 2010 augusztusától a bölcsőde férőhelyszámát az intézmény 100 főről 128-ra módosította, majd a 2011-es felújítást és bővítést követően 128-ról 156-ra növelte. A jelenlegi társadalmi-gazdasági helyzet nem kedvez a gyermekvállalás növekedésének, illetve a kisgyermekes édesanyák munkaerőpiaci helyzete gyenge, ennek megfelelően a bölcsőde férőhelyszáma nem kihasznált. A kihasználtság visszaesését magyarázza továbbá az a jogszabályi előírás, hogy a gyermekeknek kötelező óvodában menniük 3 éve korukban, ezért 2013 augusztusában 91 gyermek távozott a bölcsődéből. Ezen túl a magas arányú megbetegedésből származó hiányzások is befolyásolják a kihasználtság adatait. Az új gyermekek felvétele viszont folyamatosan történik. A vizsgált évben emelkedés mutatkozott az év végén beíratott gyermekek száma. Vélhetően a gyed extra bevezetése nyomán növekedni fog az ellátás iránti igény.

Bölcsődei adatok 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
A tárgyév január 01-én beíratott gyermek száma	100	108	141	112
Év közben felvett gyermekek száma	99	141	112	115
Óvodába ment	70	64	97	91
Év közben kimaradt	21	21	17	16
A tárgyév december 31-én felvettek száma	108	141	112	120

2008 és 2013 összehasonlító statisztikai adatai

	Feltöltöttség I. félév %	Feltöltöttség II. félév %	Kihasználtság I. félév %	Kihasználtság II. félév %	Legmagasabb felvett létszám	Legmagasabb napi jelenlévők
2013	85,71	80,38	70,49	57,09	156	136
2012	98,43	77,73	75,86	53,99	158	150
2011	94,37	84,45	77,21	62,45	141	130
2010	121,25	52,14	93,03	46,2	140	108
2009	132,14	104,36	101,54	77,99	137	107
2008	133,99	123,78	105,27	90,45	144	119

Tárgyi feltételek

Az intézmény működési engedély alapján négy telephelyen működik, melyek az engedélyezett ellátottak száma és az ellátási feladatok szempontjából megfelelő alapterülettel, elfogadható építészeti adottságokkal rendelkezik, bár a karbantartási feladatok elvégzése egyre nagyobb terhet ró az intézményre. Az intézmények felújítási rangsorában szükséges figyelembe venni azt, hogy az Idősek Átmeneti Otthonában a nyílászárók cseréje és a fűtőkorszerűsítés (elsősorban radiátorok cseréje) a 2000-ben végrehajtott intézmény felújítás során nem történt meg.

2012-ben az Önkormányzat családsegítő-, gyermekjóléti-, és közösségi szolgáltatások céljára kétszintes házat vásárolt a Nyíres dűlő elején. A Csillag Szolgáltató Pont nevet kapó épület funkciónak megfelelő felújítása 2013 nyarára készült el. A szolgáltatás nyújtásának feltételei adottak.

Valamennyi tagintézményünk akadálymentes.

2012 folyamán a Mátyás király út 7. alatt működő konyhában történt infrastruktúra fejlesztés, egy kombi pároló eszköz beszerzésével.

Személyi feltételek

Az intézmény létszámellátottsága megközelíti az 1/2000 SzCsM rendelet és a 15/1998 NM rendelet mellékletében szereplő szakmai létszámnormatívákat. A kisegítői létszámban kisebb elmaradás tapasztalható, így technikai feladatok egy részét (tálalás, mosogatás, mosás, takarítás) időnként szakszemélyzet végzi, illetve a közmunka programban résztvevő személyek.

Pályázatok, adományok

Pályázat, adomány	Ft
Világítótorny Alapítvány: 2685 kg ruhaadomány	1.700.000,-
Hajléktalanokért Közalapítvány: Gyógyszer, téli programok-étkeztetés	2.018.000
NRSZH, Családok Átmeneti Otthona, krízis pályázat	4.000.000,-
TÁMOP 5.6.1: Provicim – együttműködő partner	1.800.000,-
TÁMOP 5.3.3.: Ugródeszka	35.551.167,-
TÁMOP 5.3.6: OROSZLÁN(Y)-RÉSZ –konzorciumi partner	138.371.398,-
Összesen:	183.440.907,-

A fejlődés lehetséges irányai

- Megváltozott munkaképességűek, pszichiátriai betegek foglalkoztatásának megoldásában való közreműködés.
- Gyermekek átmeneti otthona szolgáltatásának biztosítása.
- Közfoglalkoztatás területén történő feladatellátás bővítése.
- Bölcsődei szabad férőhely-kapacitás feltöltése, vagy más szolgáltatás integrálása.
- Költségek csökkentése: a tisztítószer, gyógyszer, védőruha beszerzések területén központosítás történt, folyamatosan monitorozzuk a piacot és ennek megfelelően alakítjuk a megrendeléseket.
- Pályázati források további bevonása.

Ezúton kérem a Tisztelt Képviselő Testületet, hogy az Önkormányzati Szociális Szolgálat 2013-ra vonatkozó szakmai beszámolóját szíveskedjen elfogadni!

Oroszlány, 2014. március 7.

Tisztelettel:

Mátics Katalin
Intézményvezető